

mgr Urszula Ziętalewicz

Tytuł rozprawy doktorskiej: „Wybrane determinanty jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia u pacjentów z przewlekłym bólem”

Celem prezentowanej rozprawy była analiza jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia u osób odczuwających chroniczny ból w okolicy lędźwiowo-krzyżowej kręgosłupa i poszerzenie wiedzy na temat korelatów i predyktorów jakości życia. Schorzenia mięśniowo-szkieletowe należą do wiodących przyczyn powodujących niepełnosprawność i obniżających jakość życia zmagających się z nimi osób. Z tej grupy chorób najczęstszym pojedynczym czynnikiem wywołującym te niekorzystne konsekwencje jest przewlekły ból mięśniowo-krzyżowy (LBP, low back pain). Badanie zostało oparte na modelu jakości życia Wilsona i Cleary'ego. W tym celu przeprowadzono trzy badania. Badanie 1 dotyczyło zależności pomiędzy jakością życia a postrzeganiem obrazu ciała. Jego uczestnikami było 47 osób z LBP w średnim wieku 52 lat (SD = 14) i 51 osób z reumatoidalnym zapaleniem stawów w średnim wieku 52 lat (SD = 15). Wyniki wykazały występowanie związków pomiędzy wymiarami jakości życia a obrazem ciała, zarówno u osób z LBP, jak i reumatoidalnym zapaleniem stawów. Związki te były jednak odmienne u kobiet i mężczyzn. Badanie 2 było poświęcone roli wrażliwości na ból i jej wpływowi na jakość życia. Wzięło w nim udział 28 osób z LBP (w tym 21 kobiet) w średnim wieku 48 lat (SD = 19). Wyniki badań wskazują na powiązania wrażliwości na ból z oceną jakości życia na wymiarze fizycznym. Badanie 3 skupiało się na roli cech osobowości w wyjaśnianiu jakości życia u osób zmagających się z przewlekłymi schorzeniami. Uczestniczyło w nim 70 osób z LBP w średnim wieku 70 lat (SD = 5,5). Wskazano na rolę stabilności emocjonalnej w ocenie jakości życia na wymiarze psychologicznym. Wyniki trzech badań pozwoliły na poszerzenie wiedzy na temat czynników warunkujących jakość życia u pacjentów z przewlekłym bólem lędźwiowo-krzyżowym, a także modyfikację modelu teoretycznego.

Słowa kluczowe: jakość życia uwarunkowana stanem zdrowia, jakość życia, choroba przewlekła, przewlekły ból lędźwiowo-krzyżowy, obraz ciała, wrażliwość na ból, cechy osobowości